

השבועון רבי נתן מברסלב

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

כי בן זקונים הוא לו ...

[לקוטי הלכות - הוצאה ר', ל"ג]

וזה וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו - זקונים לשון רבים - כי הוא עוסק תמיד להגביר בכל פעם הזקנה דקדושה על בחינת הזקנה דסטרא אחרא.

כי יש זקן דסטרא אחרא, שעסקו תמיד להפיל את האדם לידי זקנה, דהיינו להחליש את דעתו כאילו הוא זקן במעשיו וכו', שעל זה הזהיר אדוננו מורנו ורבונו ז"ל, וכן שמענו מכמה צדיקים שאסור להיות זקן וכו'; והכנעתו על ידי זקן דקדושה שהוא בחינת זקן ויושב בשיבה האמתית בחינת זקן זה קנה חכמה, שהוא בחינת יוסף שהוא מוסיף קדושה וחיות בכל פעם וכו', וכמבואר מזה בדברינו הרבה (ועיין בהלכות תפלין הלכה ה').

וזהו בחינת כי בן זקונים הוא לו - לשון רבים - שבכל פעם מוסיף זקנה דקדושה על זקנה דקדושה, שהוא בחינת יראת ה' תוסיף ימים, להכניע ולבטל בחינת זקנה דסטרא אחרא, שעל זה התפלל דוד: אל תשליכני לעת זקנה וכו', כי צריכין להתחדש בכל פעם מחדש, בבחינת וקווי ה' יחליפו כח וכו', שזהו עיקר בחינת זקנה דקדושה, שזהו בחינת יוסף הצדיק שנקרא על שם זה יוסף, על שם שהוא מוסיף קדושה ודעת, שהוא עיקר החיות בכל פעם, וכנ"ל.

והנה השמש והירח ...

[אוצר היראה - צדיק, ד']

אף-על-פי שכל הצדיקים עוסקים בזה - להמשיך השגות אלקות על ידי צמצומים - אבל כולם צריכין לקבל השגות אלקות מזה הצדיק שיכול לעשות בחכמתו צמצומים נפלאים כאלה, עד שיכול לקרב כל הנפשות הרחוקות; כי הוא בחכמתו עולה על כולם, בחינת ואת עלית על כולנה, והוא ממשיך שכליות כאלו, עד שכל הגדולים והקטנים וכל הרחוקים הרוצים להתקרב, כולם צריכים לקבל ממנו, בבחינת והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחווים לי, שראה יוסף בחלומו וכן הוה.

ניסיון של יוסף הצדיק ...

[שיחות הר"ן, קי"ד]

עכשיו בנקל יותר לעמוד בניסיון, כי הראשונים שעמדו בניסיון כבר שברו כל-כך קליפה הזאת של תאוה זו (תאוות המשגל), עד שעכשיו בקל יכולים לעמוד בניסיון;

ואפילו איש פשוט לגמרי יכול עכשיו לעמוד בניסיון.

ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין יט): **תקפו של יוסף ענוותנותו של בועז ותקפו של בועז ענוותנותו של פלטי בן לייש**, כי תקף הניסיון של יוסף הצדיק (בראשית לט) היה דבר קל ופשוט אצל בועז שהיה אחריו (רות ג) וכן תקף הניסיון של בעז היה קל ופשוט אצל פלטי (שמואל א-כח), כי כל מי שהיה אחרון יותר, הניסיון קל אצלו יותר כמ"ל. ועל-כן עכשיו בנקל לעמוד בניסיון, ואפילו איש פשוט לגמרי, כזכר לעיל.

ותתפשהו בבגדו ...

[שיחות הר"ן, ק']

ותתפשהו בבגדו (בראשית לט-יב), שהבעל דבר והסטרא אחרא תופסת את האדם בבגדו, דהיינו שמטריד אותו בטרדת בגדיו

ומלבושין, כי טרדת הצטרפות מלבושים ובגדים של אדם הם מבלבלין מאד את האדם ומונעים אותו על-ידי-זה מעבודת השם יתברך, וזהו **ותתפשהו בבגדו**.

אך מי שהוא בעל נפש ולבו חזק בה', אינו משגיח גם על זה, אף-על-פי שאין לו בגד ללבוש, אף-על-פי-כן אינו מטריד עצמו בזה ואינו רוצה להניח עצמו לבלבל בזה; וזהו **ויעזב בגדו בידה וינס וכו'**, שמניח בגדו ומלבושו ונס ובורח מהם, ואינו משגיח כלל על זה, רק עושה את שלו בעבודת ה', כפי מה שיכול.

ותתפשהו בבגדו ...

[לקוטי הלכות - חזקת מטלסלין ה' - ד']

ועל כן רוב תאוות ממון הוא בשביל הלבושים והבגדים, כאשר יכול כל אחד להבין בעצמו, שרוב יגיעות וטרדות הפרנסה הוא בשביל הבגדים והמלבושים של כבוד: לו ולאשתו ולבניו ולבנותיו; ובפרט בעת הנשואין, שצריך להשיאם שכל

ריבוי ההוצאה הוא על המלבושים, והוא המטריד את רוב בני אדם בפרנסתם, מחמת שכל אחד רודף אחר הכבוד, ורוצה מלבושים גבוהים מערכו; ועל ידי זה נעשה בעל חוב, ומכחיש ממון חברו, וכמו ששמעתי מפיו הקדושה, שהמלבושים מטרידין מאד את האדם, כי אכילה ושתייה יכול האדם להתפרנס בהוצאה קלה, אבל המלבוש מטריד מאד, וכמו שאמר על פסוק **ותתפשהו בבגדו**: שהסטרא אחרא תופסת את האדם בבגדו דייקא וכו', עיין שם בספר שיחות הר"ן.

צדיק

(מספר אוצר היראה - צדיק - קנ"ט)

יש כמה דברים בעבודת ה' שתלויים זה בזה, ואין יודעין מהיכן ההתחלה. אך, כבר יש לנו יסוד חזק והתחלה טובה וחזקה על ידי כח וזכות משה רבנו עליו השלום והצדיקי אמת שבכל דור, שהם גם כן בחינת משה, ומשם כל ההתחלה והאמצע והסוף והתכלית שלנו ושל כל עבודתינו.

ארץ ישראל

(מספר אוצר היראה - ארץ ישראל - ס"ח)

עיקר תיקון התשובה הוא על-ידי המשכת קדושת ארץ ישראל, כמבואר בפנים, ועיקר המשכת קדושת ארץ-ישראל הוא על-ידי התורה הקדושה, שעל-ידי-זה נתבטל טענת העובדי כוכבים: **לסטים אתם** (שכבשתם ארץ שאינו שלכם) וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

ועל-כן צריכין הצדיקי-אמת לזהר להמשיך חידושי תורתם רק ברחמים ותחנונים, שלא בדרך קבע ואונס, שהוא בחינת גזלה כביכול; כי על-ידי חדושי-תורה, כאילו אינם יכולים להמשיך קדושת ארץ-ישראל בשלמות, כי תשוב טענת **לסטים אתם** וכו' למקומה, מאחר שהחדושי-תורה שלהם נמשכו בעצמם גם-כן דרך בחינת גזלה ואונס, חס ושלוים.

ועל-כן עיקר התגלות קדושת ארץ-ישראל ועיקר שלמות תקוני התשובה הוא על-ידי הצדיקי-אמת, שממשיכין חדושי תורתם רק ברחמים ותחנונים, כנ"ל (הלכות גזילה, הלכה ה', אות ג').

סיפור

(מספר שיחות הר"ן - אות ד')

טוב מאד מי שיכול לשפוך שיחו לפני השם יתברך - ברחמים ותחנונים - כבן המתחטא לפני אביו, כי הלא השם יתברך כבר קראנו בנים כמו שכתוב: **בנים אתם לה' אלקיכם** (דברים י"ד-א); על-כן טוב מאד לפרש שיחתו וזערו לפניו יתברך, כבן שקובל לפני אביו, בתנועות של חן ורחמים (שקורין פיעשטשין), ואף אם נדמה להאדם שלפי מעשיו אינו כבן לפניו יתברך, עם כל זה הלא השם יתברך קראנו בנים כנייל (כי בין כך ובין כך קרויים לך בנים), ואם עתה הוא מגרש אותי, חס ושלום, מבחינת בן, הטוב בעיניו יעשה, עלי לעשות את שלי, לעשות עצמי כבן כנייל, ומה טוב כשיכול לעורר לבו בתחנונים, עד שיבכה ויוריד דמעות כבן לפני אביו.

ושמעתי מעשה מוקני רבי נחמן ז"ל, כשהיה על הספינה פעם אחד, לא היה להם לחם ולא אכלו כמה ימים, עד שהגיעו לאיזה עיר ולא היה שם יהודים רק ישמעאלים; ולקח ישמעאל אחד את רבי נחמן הנזכר לעיל, ונתן לו לאכול, והוא כבר לא אכל כמה ימים ונטל ידיו וברך ברכת המוציא, וקודם שהתחיל לאכול בא לו על מחשבתו **אל תלחם את לחם רע עין** (משלי כ"ג-ו).

"ומחשבות שלנו אינם דבר ריק כלל (כך אמר רבי נחמן זקני הנ"ל בספרו מעשה זו) **ולא ידעתי מה לעשות כי כבר ברכת ברכת המוציא. אך, אף-על-פי-כן היה בדעתי למנוע מלאכול כלל מחמת המחשבה הזאת."**

אחר-כך, בא על מחשבתו: **ואת העורבים צויתי לכללך** (מלכים א' י"ז-ד), ואז אכל. (ואמר רבנו ז"ל, בעת ספורו זאת, **וזה נראה והוטב בעיני מאד** מה שהעמידו על המחשבה, שמסתמא כשבא על מחשבתו כך בודאי הוא כך באמת).

כמו כן לענין כל המחשבות הבאים על האדם לבלבלו, אחר-כך עוזרו השם יתברך ושולח לו מחשבה אחרת של התקרבות כגון לענין הנזכר לעיל, שלפעמים ידמה להאדם במחשבתו שאינו ראוי להיות כבן לפניו יתברך וכיוצא בזה, אף-על-פי-כן עליו

לעשות את שלו כנייל, ואחר-כך יעזרו השם יתברך וישלח לו מחשבות של התקרבות, כי **באמת כל ישראל כולם קרויים בנים אצלו יתברך**, ועל-כן ראוי לנו לפרש שיחתנו וזערו לפניו יתברך, כבן הקובל לפני אביו.

חיי מוהר"ן

(חיי מוהר"ן - מעלת תורתו וספריו הקדושים, שני"ה)

ספר לי אחד, שהיה [רבינו ז"ל] משבח מאד את תורתו לפניו, והפליג מאד בגדולת נפלאות תורתו. ואמר שצריכין להשתדל מאד לקנות ספריו. כי אפילו כשעומדין בתיבה ומגדל הם טובה גדולה, כי ספריו הם שמירה גדולה בבית לשמור גם העשירות וממון האדם מכל ההזקות.

והזכיר אז עשיר אחד שהיה יודעו ומכירו, ואמר שגם אליו היא טובה גדולה שיהיה הספר שלי בביתו, כי יהיה לו שמירה גדולה לכל דבר ושתתקיים עשירותו. והזהיר את האיש שדבר עמו מזה, שיעזר את העשיר הנ"ל שיראה לקנות ספריו.

ועיין במקום אחר מזה, כמה היה משתוקק שיתפשטו ספריו בקרב כל ישראל, ולא לכבודו, חס ושלום.

מלתב

(מספר אבי הנחל ב' - מכתב רמ"ג)

ה' העיר את רוחו והבעיר את לבבו כאש בוערת להבעיר ולהדליק ולהלהיב לבבות ישראל אל הנחל נובע שהוא גואל ומושיע ישראל בדור הזה ולדורי דורות. כל ימי חיי לא יספיקו לרנן בריונים ולזמר לפני ה' כל היום וכל הלילה...

השואב מים חיים מהנחל נובע מקור חכמה, ולבו בוער בקרבו ונכסף ומשתוקק מאד להשקות בהם נפשות עם ישראל, שהוא עיקר הרפואה וההצלחה, שהוא ארסיים של כפירות ואמונות של שקר וכזב, ולבו בוער בו ונכסף ומשתוקק להשקות בהם נפשות ישראל, שעל-די-זה נעשה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, שהוא עיקר הרפואה וההצלחה מכל החצים וסמים ארסיים של מינות ואמונות של שקר וכזב... ולבו בוער וקירבו ונכסף ומשתוקק להשקות בהם נפשות ישראל, שעל-די-זה

נעשה שלום בין ישראל ונתבטל הכפירות והאפיקורסות מלב ישראל. עיקר האמונה תלוי בשלום. השואב מימי התורה של הצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, ולבו בוער ונכסף ומשתוקק להשקות בהם נפשות ישראל, שהוא עיקר הרפואה וההצלחה מכל העשרה מיני חצים ארסיים מהחצים וסמים ארסיים של מינות ואמונות כוזביות, ועל-די-זה נעשה שלום בין ישראל ונתבטל הכפירות והאפיקורסות מלבם.

עצות

(מספר עצות המבוארות - חנוכה, א' ב')

❖ על ידי מצוות נר חנוכה, מכירים בכבודו יתברך; היינו על ידי הזהירות בקיום מצוות הדלקת הנרות, ובפרט כאשר מקיימים את המצוה בהתעוררות גדולה וביראה ואהבה אמתיים, זוכים לדעת אמיתית ולהכיר בגדולת השם יתברך, כל איש לפי מדרגתו.

גם על ידי הזהירות במצוות נר חנוכה, מתעלה ומתגדל כבוד השם יתברך בעולם, וזוכים לעורר אנשים רחוקים מהשם יתברך, לשוב ליראת השם וקיום התורה, וזוכים ליראה אמיתית, ולשלום בית ולתפילה, מתבטלת המחלוקת ולשון הרע, ונמשך שלום בכל העולמות.

❖ על ידי הזהירות במצוות נר חנוכה, כראוי, זוכים לדעת אמיתית ולזכרון אמיתי, היינו שזוכים כראוי שנמצא עוד עולם, ועל ידי זכירה זו נצולים מחטאים רבים ועוונות, וזוכים ליראת השם כראוי.

תפילה

(מספר לקוטי תפילות א', תפילה י"ד)

ועזרונו ברחמיך הרבים, שנוכה לקיים מצוות הדלקת נר חנוכה בזמנו בשלמות כראוי, בקדושה ובטהרה ובכוונה גדולה ועצומה כראוי; ונוכה לתקן כל התקונים האלה שהזכרנו לפניך על ידי מצוות נר חנוכה ויחשוב לפניך קיום מצוותנו כאילו קיימנוה בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצוות התלוים בה.

ויאירו לפניך אור קדושת מצוותנו בכל העולמות כולם, ונוכה לתקן כל העולמות כולם, על ידי קיום מצווה זו ועל ידי קיום כל המצוות דאורייתא ודרבנן שתזכנו ברחמיך לקיים כולם באהבה וביראה ובשמחה גדולה ובשלמות גדולה, עד שנוכה להמשיך שלום מאתך בכל העולמות כולם.

ויקיים מקרא שכתוב: **ה' עוה לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום... עושה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.**